

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: **ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА**

Виконав: здобувач першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти,
групи 4Е

Спеціальності 051 «Економіка»

Освітньо-професійної програми

«Економіка підприємства і бізнес-аналітика»

Плохотник В. С.

Керівник Олійник Н.М.

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра економіки, підприємництва та економічної безпеки
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 051 Економіка
Освітньо-професійна програма Економіка підприємства і бізнес-аналітика

« _____ » 2024 року

Робота містить 8 таблиць та 6 рисунків

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Консультант з написання 1-3 розділів	Наталія ОЛІЙНИК, доцент	17.01.24 р.	11.06.24 р.
Консультант з нормоконтролю	Наталія ОЛІЙНИК, доцент	17.01.24 р.	11.06.24 р.

7. Дата видачі завдання 17.01.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	01.02.24-11.02.24	виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	12.02.24-22.02.24	виконано
3.	Написання розділу 1	23.02.24-13.03.24	виконано
4.	Написання розділу 2	14.03.24-29.03.24	виконано
5.	Написання розділу 3	30.03.24-15.05.24	виконано
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	16.05.24-25.05.24	виконано
7.	Оформлення роботи	26.05.24-06.06.24	виконано
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	07.06.24-11.06.24	виконано
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	12.06.2024	виконано
10.	Захист роботи в ЕК	19.06.2024	

Здобувач _____ Вадим ПЛОХОТНИК
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Наталія ОЛІЙНИК
(підпис) (прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота бакалавра Плохотника Вадима Сергійовича на тему «Підвищення конкурентоспроможності підприємства» містить 75 сторінок, 8 таблиць, 6 рисунків, 34 літературних джерел.

Об'єктом дослідження є процес забезпечення конкурентоспроможності аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА».

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра стало обґрунтування та розробка теоретичних засад, методичних положень та прикладних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності підприємства.

У результаті дослідження розглянуто теоретико-методичні аспекти конкурентоспроможності підприємства; проведено аналіз діяльності та виконано діагностику рівня конкурентоспроможності аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА»; визначено шляхи підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств.

За результатами дослідження надано пропозиції та конкретні рекомендації щодо забезпечення і підвищення конкурентоспроможності аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА» в умовах повномасштабної війни.

Кваліфікаційна робота бакалавра виконана на основі матеріалів аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА» за 2022-2023 роки.

ЗМІСТ

	с.
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Еволюція наукових поглядів щодо визначення поняття «конкурентоспроможність підприємства».....	8
1.2. Сучасні методики оцінки конкурентоспроможності підприємства..	15
1.3. Особливості формування конкурентоспроможності аграрних підприємств.....	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДІАГНОСТИКА РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «АГРАРНА ЗОНА».....	30
2.1. Техніко-економічна характеристика аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА».....	30
2.2. Діагностика рівня конкурентоспроможності аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА».....	42
2.3. PEST-аналіз та QUEST-аналіз макросередовища аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА».....	49
РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	58
3.1. Напрями та інструменти підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств.....	58
3.2. Шляхи забезпечення та підвищення конкурентоспроможності аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА» в умовах повномасштабної війни.....	63
ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи бакалавра зумовлена тим, що управління конкурентоспроможністю вітчизняних аграрних підприємств в умовах воєнного стану потребує виявлення та всебічного врахування нових чинників і обставин, явищ та процесів, які супроводжують їх діяльність та проявляються, головним чином, як негативні, небезпечні, загрозливі. Їх врахування має носити суто індивідуальний характер для кожного аграрного підприємства, в залежності від умов та обставин його розміщення, спеціалізації виробництва, ринкового становища, ресурсозабезпечення, можливостей реалізації продукції тощо.

У практиці господарювання та управління це формує методи та інструменти досягнення, збереження й підвищення конкурентоспроможності. Тому виявлення ризиків та загроз конкурентоспроможності аграрних підприємств, обґрунтування її можливих ресурсів та резервів підвищення, виникнення нових конкурентних переваг та використання їх сукупностей в технологіях управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств є актуальним, своєчасним та має вагоме теоретичне і практичне значення.

Необхідно зазначити, що питання конкурентоспроможності були і залишаються предметом досліджень провідних зарубіжних та вітчизняних науковців, таких як: Ареф'єва О. В., Балдинюк В., Богацька Н. М., Цинкобур Д. Р., Вакуленко Ю. В., Олійник А. С., Гевленко О. Є., Васютіна І. О., Дмитрієв І. А., Кирчата І. М., Шершенюк О. М. та інші. Питання конкурентоспроможності аграрних підприємств в Україні стали предметом досліджень Волкової Н. В., Кононенко О. І., Кравченко Т. В., Мехтієва Р., Попадіна Є., Олійник Н. М., Соколової Ю. О., Чорної Н. О. та інших.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра стало обґрунтування та розробка теоретичних засад, методичних положень та прикладних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Досягнення цієї мети обумовило необхідність постановки та розв'язання комплексу таких завдань:

- дослідити теоретико-методичні аспекти конкурентоспроможності підприємства;
- дослідити техніко-економічну характеристику аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА»;
- провести діагностику рівня конкурентоспроможності аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА»;
- провести PEST-аналіз та QUEST-аналіз макросередовища аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА»;
- визначити і запропонувати напрями та інструменти підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств;
- запропонувати й обґрунтувати шляхи забезпечення та підвищення конкурентоспроможності аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА» в умовах повномасштабної війни.

Предмет дослідження складається із множини теоретичних, методичних і прикладних засад підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Об'єктом дослідження є процес забезпечення конкурентоспроможності аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА», яке займається виробництвом та пропонує до реалізації зернові і технічні культури.

Під час проведення дослідження застосовувались такі методи: спостереження, графічно-аналітичний метод, економіко-математичні методи, методи експертних оцінок, методи теоретичного узагальнення та практичного порівняння, аналіз і синтез, узагальнення.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що за результатами дослідження надано пропозиції та конкретні рекомендації щодо забезпечення і підвищення конкурентоспроможності аграрного підприємства ТОВ «АГРАРНА ЗОНА» в умовах повномасштабної війни.